

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Democratie en
Burgerschap**

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2017-0000013500

Uw kenmerk

Bijlage
Kiesraad – Advies stembiljet
voor Tweede Kamerverkiezing
15 maart 2017

Datum 13 januari 2017

Betreft Stembiljet Tweede Kamerverkiezing 15 maart a.s.

Voor de Tweede Kamerverkiezing van 15 maart a.s. hebben 81 politieke groeperingen een partijnaam laten registreren bij het centraal stembureau (de Kiesraad). In de afgelopen decennia is het niet eerder voorgekomen dat zoveel partijen stonden geregistreerd voor deelname aan een Tweede Kamerverkiezing. De ervaring is dat niet alle geregistreerde groeperingen daadwerkelijk zullen meedoen aan de verkiezing. Hoeveel partijen daadwerkelijk meedoen staat pas begin februari vast.

Er moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat meer partijen zullen deelnemen dan er kunnen worden afgebeeld op het formaat stembiljet dat de afgelopen jaren is gebruikt (70*50 cm). Op dit formaat kunnen, bij de gebruikelijke lettergrootte, maximaal 23 kolommen worden afgedrukt, met een kolomlengte van 50 kandidaten. Er kunnen, gegeven de wettelijke bepalingen over de aantallen kandidaten, maximaal 21 partijen op dit stembiljet worden weergegeven. Het biljet kan worden verbreed tot 100*50 cm, waardoor er in de breedte maximaal 34 kolommen op kunnen worden afgedrukt (32 partijen).

Er is echter een kans dat er méér kolommen nodig zijn. Gegeven de bestaande mogelijkheden voor het drukken van het stembiljet, zijn de maximale afmetingen 70*100 cm. De opties die er zijn om in dit formaat de deelnemende partijen weer te geven, heb ik voor advies aan de Kiesraad voorgelegd.

Overeenkomstig het advies heb ik besloten dat als er meer dan 34 kolommen nodig zijn, een stembiljet moet worden gebruikt waarbij de deelnemende partijen in lijstvolgorde worden verdeeld over twee rijen op één pagina, zijnde de voorzijde van het stembiljet. Op dit stembiljet is ruimte voor 46 kolommen, uitgaand van de tot nu toe gebruikte kolombreedte. Het advies van de Kiesraad treft u als bijlage bij deze brief aan¹.

Ik zal de gemeenten hierover informeren, opdat zij hun leveranciers op de hoogte kunnen stellen. Ingevolge de Kieswet wordt voor de stembiljetten bij ministeriële regeling een model vastgesteld. Ik zal de betreffende ministeriële regeling op korte termijn aanvullen met het modelstembiljet dat geldt in het geval meer dan 34 kolommen nodig zijn op het stembiljet.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

¹ Kiesraad – Advies stembiljet voor Tweede Kamerverkiezing 15 maart 2017, 29 december 2016